

Reactie Internetconsultatie Wijziging mediawet 2008 (“Variawet Media”)

Reactie m.b.t. onderdeel 1: aanscherping van de procedure voor de instemming van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) met een nieuw of significant gewijzigd aanbodkanaal.

Niet direct relevant voor de lokale omroepen.

Reactie m.b.t. onderdeel 2: de modernisering van procedures voor de benoeming van raden van toezicht en besturen van in de Mediawet 2008 geregelde organisaties.

Hoewel dit niet direct de lokale omroep sector betreft willen we ten aanzien van dit onderwerp hierbij wel de volgende reactie geven.

De lokale omroep bevindt zich met de streekvorming in een ontwikkelingsfase die vraagt om een doorontwikkeling. Door de OLON is in 2015 de stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) — het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de Lokale Publieke Omroep — opgericht. NLPO ondersteunt lokale omroepen op diverse terreinen om de sector verder te professionaliseren en om de kwaliteit van de producties van lokale omroepen te verbeteren, zodat zij op het gebied van onder andere journalistieke kwaliteit kunnen voldoen aan de eisen van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod.

Het is daarbij de uitdrukkelijke wens van de NLPO om een duidelijker verankering in de Mediawet te krijgen als het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroepen — vergelijkbaar met de RPO en NPO. De NLPO schept de randvoorwaarden voor een goed functionerend lokaal mediabestel en levert een structurele bijdrage aan de kwaliteit en continuïteit van de lokale publieke mediadienst en het publieke mediabestel als geheel.

Een belangrijke ambitie van de NLPO is de realisatie van een technische infrastructuur, waardoor lokale omroepen onderling content kunnen uitwisselen en een koppeling met de regionale omroepen (en de NOS) mogelijk wordt.

In het kader van de wijziging met betrekking tot onderdeel 2 zouden wij dan ook willen aangeven dat de NLPO het zeer wenselijk vindt om op korte termijn een zelfde wettelijke status te verkrijgen als NPO en RPO.

Reactie m.b.t. onderdeel 3: aanpassing vereisten standaardprogrammapakket.

Ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen in de vereisten voor het standaardprogrammapakket is de NLPO in ieder geval verheugd om te constateren dat de voorgenomen wijzigingen geen betrekking hebben op de must-carry bepalingen in de wet. Voor de publieke lokale omroep sector in Nederland is de must-carry regeling van groot belang om de distributie, bereik en toegankelijkheid van publiek lokaal media-aanbod voor iedereen in Nederland te waarborgen.

Met het oog op het door u aangekondigde onderzoek naar de must-carry bepalingen willen we daarover alvast wel het volgende meegeven.

De must-carry bepaling verankert niet alleen de doorgifte van de publieke lokale omroep radio- en tv-kanalen maar draagt daarmee indirect ook bij aan de impact en relevantie van de publieke lokale omroep en haar bijdrage aan de lokale democratie.

In het veranderende digitale medialandschap krijgen de distributeurs steeds meer invloed op de wijze waarop het media-aanbod van zenders zoals de publieke lokale omroep bij de consument wordt aangeboden. De overgrote meerderheid van het publiek neemt nog steeds zijn digitale mediadiensten af bij huidige (en nieuwe) distributeurs. Bij deze digitale diensten (zoals OTT-apps en Video-on-Demand diensten) is de distributeur de gatekeeper naar de consument. De volgorde waarin en de wijze waarop het media-aanbod aan de consument wordt aangeboden, wordt bepaald door de distributeur. Daarbij spelen uiteraard commerciële belangen een zeer grote rol. Publiek media-aanbod met een relatief beperkte bekendheid en beperkt bereik zijn dan voor distributeurs uiteraard het minst interessant. Juist voor de publieke lokale omroepen is het waarborgen van de doorgifte van haar media-aanbod dus cruciaal om in het digitale veranderende medialandschap een rol van betekenis te kunnen blijven spelen. Deze positie is ook beduidend anders dan de positie van bijvoorbeeld de landelijke publieke omroepen. Deze hebben in onderhandelingen met distributeurs een sterke positie door hun bekendheid en groot bereik bij het publiek. Dat is voor de publieke lokale omroepen helaas niet het geval waardoor deze sterk afhankelijk zijn van de bereidheid bij distributeurs om publiek lokaal media-aanbod überhaupt door te geven. Laat staan om publiek lokaal media-aanbod op een goed vindbare en toegankelijke plek in de media-diensten en pakketten van een distributeur te plaatsen.

De NLPO pleit in dit digitale veranderende medialandschap dan ook eerder voor uitbreiding van de must-carry bepalingen dan beperking ervan.

Zo heeft de lokale omroep sector onlangs nog moeten ervaren dat publieke lokale omroep zenders zonder enig overleg vooraf, van de een op de andere dag, massaal verplaatst kunnen worden naar de 'randen van het media-aanbod' binnen de dienstenpakketten van distributeurs. De huidige must-carry bepaling biedt geen enkele waarborg dat het lokaal publieke media-aanbod binnen de mediadiensten van distributeurs ook goed vindbaar is. Waardoor momenteel situaties ontstaan waarbij de distributie weliswaar voldoet aan de wet maar de zenders niet of nauwelijks vindbaar zijn voor het publiek. Op die manier houdt de huidige wijze en invulling van de must-carry bepaling geen stand en wordt het met publiek geld gefinancierde lokale media-aanbod steeds minder zichtbaar, vindbaar en toegankelijk voor het publiek.

De NLPO doet dan ook een dringende oproep om de must-carry bepaling niet te beperken maar eerder juist uit te breiden voor de lokale omroep sector.

Reactie m.b.t. onderdeel 4: Technische verbeteringen van artikelen Mediawet, onder meer in verband met taken van het Commissariaat

Bevat o.a. –

artikel 2.69 Mediawet 2008: verduidelijking van de delegatiegrondslag voor het stellen van termijnen voor het indienen van een aanvraag om door het Commissariaat te worden aangewezen als regionale of lokale publieke media-instelling;

Artikel I, onder I (artikel 2.69)

De delegatiegrondslag voor het stellen van termijnen voor het indienen van een aanvraag om te worden aangewezen als regionale of lokale publieke media-instelling wordt verduidelijkt. De termijnstelling draagt ertoe bij dat het Commissariaat de aanvragen zo adequaat en efficiënt mogelijk kan behandelen. In de praktijk is op dit moment problematisch dat er geen termijn kan worden gesteld voor organisaties die als nieuwkomer in een gemeente willen worden aangewezen als lokale publieke media-instelling. Voor de zittende lokale publieke media-instelling geldt dat een hernieuwde aanvraag uiterlijk zes maanden voor het einde van de lopende aanwijzingsperiode moet worden ingediend. Aangezien op grond van artikel 2.63, tweede lid, Mediawet 2008 per gemeente maar één lokale publieke media-instelling kan worden aangewezen, is het wenselijk om bij het eindigen van een lopende periode aanvragen voor de opvolgende periode gelijktijdig en in onderlinge samenhang te kunnen behandelen.

Bovenstaande is wat de NLPO betreft een prima wijziging.